

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 4 TEMMUZ 2013

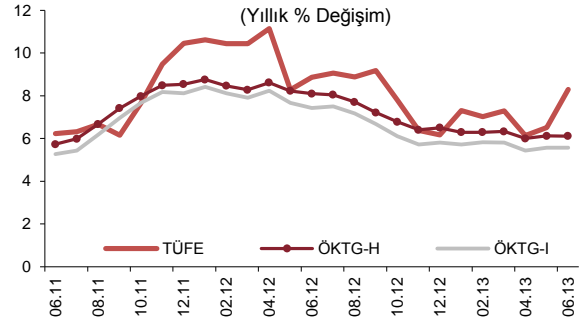
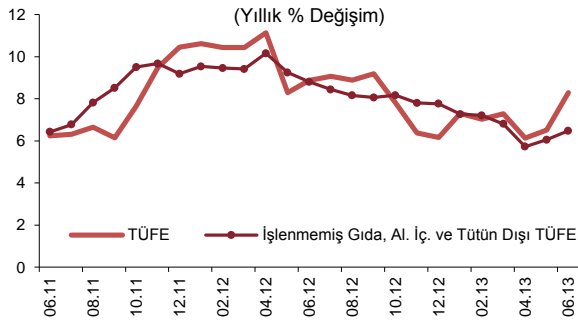
ÖZET...

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,76 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 8,30'a yükselmiştir. Bu yükselişte, Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de belirtildiği gibi, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki artış belirleyici olmuştur. Enerji fiyatlarından kaynaklanan düşük baz da enflasyondaki yükselişte kısmen etkili olmuştur. Temel enflasyon göstergeleri ise ılımlı seyrini korumuştur. Önümüzdeki aylarda işlenmemiş gıda fiyatlarındaki düzeltme ve enerji fiyatlarında olumluya dönecek baz etkisine bağlı olarak enflasyonun aşağı yönlü bir hareket sergileyeceği tahmin edilmektedir.

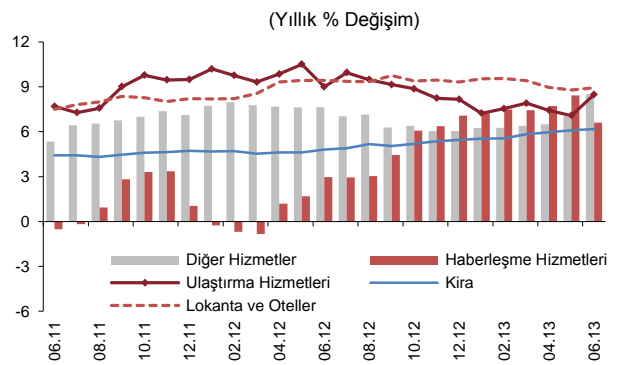
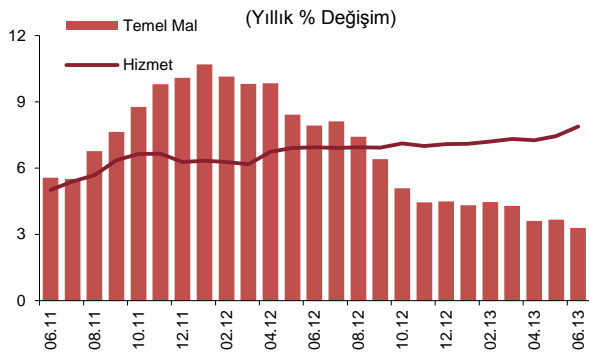
...DEĞERLENDİRMELER...

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,76 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 8,30'a yükselmiştir. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranı sırasıyla yüzde 6,11 ve yüzde 5,57 ile önceki aya kıyasla yatay seyretmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya kıyasla en belirgin artış 1,37 puanla gıda grubunda gözlenmiştir. Enerji grubunun katkısı 0,37 puan artış gösterirken temel mal grubunun katkısı 0,10 puan azalmış, hizmet grubunun katkısı ise 0,16 puan artmıştır.

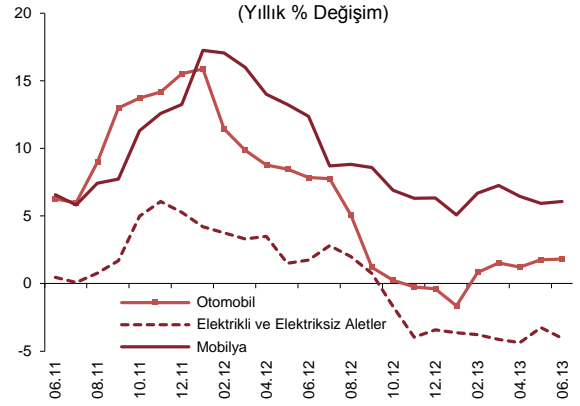
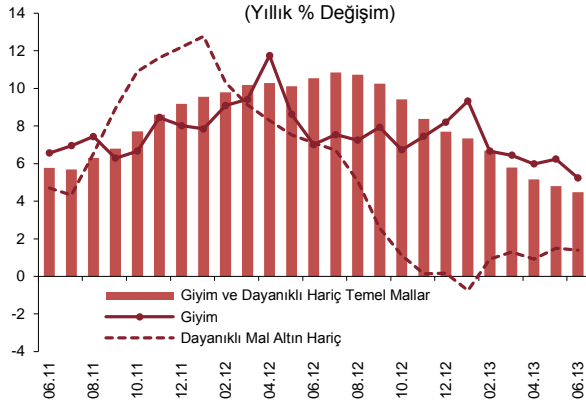

Hizmet fiyatları Haziran ayında yüzde 1,19 oranında artarken grup yıllık enflasyonu yüzde 7,88 ile önceki aya göre artış kaydetmiştir. Yıllık enflasyondaki yükselişin yaklaşık 0,5 puanı şoför kurs ücreti kaleminde kaydedilen yüksek oranlı artıştan kaynaklanırken ulaştırma hizmetleri de artışın diğer bir belirleyicisi olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış veriler hizmet enflasyonunda yukarı yönlü bir eğilime işaret etse de şoför kurs ücretleri hariç tutulduğunda ana eğilimde önceki aya kıyasla kayda değer bir değişiklik gözlenmediği vurgulanmalıdır.

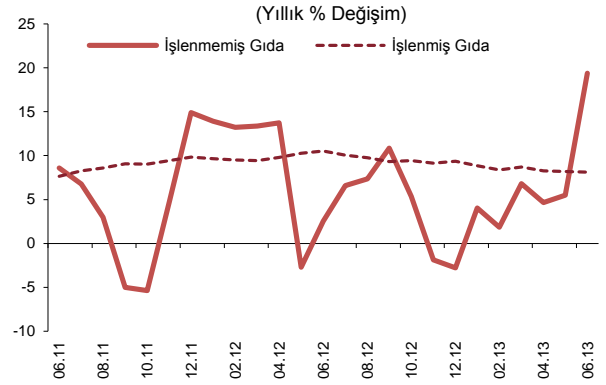
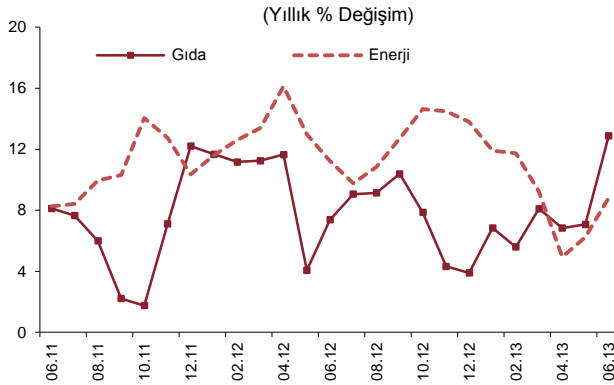

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 4 TEMMUZ 2013

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Haziran ayında yüzde 3,28'e gerilemiştir. Giyim grubu başta olmak üzere tüm alt gruplarda yıllık enflasyon düşüş kaydetmiştir. Aylık fiyat değişimleri değerlendirildiğinde, son dönemde Türk lirasında gözlenen değer kaybının henüz temel mal fiyatlarına belirgin olarak yansımadağı görülmektedir. Bu çerçevede, temel mal fiyatlarının mevsimsellikten arındırılmış artış eğilimi Haziran ayında aşağı yönlü seyrini korumuştur.

Enerji fiyatları bu dönemde yüzde 0,75 oranında artmıştır. Bu gelişmede Türk lirasındaki değer kaybıyla birlikte sırasıyla yüzde 2,21 ile yüzde 0,78 oranında artan akaryakıt ve tüp gaz fiyatları etkili olmuştur. Bu doğrultuda, enerji grubu yıllık enflasyonu baz etkisinin de katkısıyla 2,6 puan artarak yüzde 8,83 olarak gerçekleşmiştir.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 5,81 puanlık belirgin bir artışla yüzde 12,88'e yükselmiştir. Bu dönemde işlenmemiş gıda fiyatları taze meyve fiyatları kaynaklı olmak üzere yüzde 3,55 oranında artarken taze meyve-sebze grubu yıllık enflasyonu, baz etkisinin de katkısıyla, yüzde 37,91'e yükselmiştir. Öte yandan, diğer işlenmemiş gıda ürünleri grubunda ise yıllık enflasyon pirinç ve yumurta fiyatları kaynaklı olarak 1,06 puan artmıştır. Sonuç olarak, bu dönemde işlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu yüzde 19,39'a yükselmiştir.

İşlenmiş gıda fiyatları Haziran ayında yüzde 0,41 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 8,11'e gerilemiştir. Ekmek ve tahıllar alt grubu fiyatlarındaki artış eğilimi korunmuş, grup yıllık enflasyonu yüzde 11,75 olmuştur. Ekmek ve tahıllar dışındaki işlenmiş gıda ürünleri fiyatlarında ise ılımlı seyir sürmüştür ve yıllık enflasyon bu alt grupta yüzde 5,92'ye gerilemiştir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 4 TEMMUZ 2013

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Haziran 2013	Haziran 2012	Haziran 2013	Haziran 2012
TÜFE	0,76	-0,90	8,30	8,87
1. Mallar	0,61	-1,51	8,45	9,53
Enerji	0,75	-1,65	8,83	11,23
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	1,82	-3,42	12,88	7,38
İşlenmemiş Gıda	3,55	-8,52	19,39	2,55
Taze Meyve-Sebze	8,79	-19,28	37,91	-3,51
Diğer İşlenmemiş Gıda	0,15	-0,83	8,70	6,25
İşlenmiş Gıda	0,41	0,49	8,11	10,51
Ekmek ve Tahıllar	0,78	0,84	11,75	9,68
Diğer İşlenmiş Gıda	0,18	0,27	5,92	10,87
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,31	0,04	4,81	10,36
Temel Mallar	-0,34	0,03	3,28	7,93
Dayanıkları Mallar	-0,08	0,15	0,57	8,22
Dayanıkları Mallar (Altın Hariç)	-0,02	0,09	1,39	7,10
Alkollü İçecekler ve Tütün	-0,01	0,00	16,09	18,69
Altın	-1,27	1,31	-11,90	18,63
2. Hizmetler	1,19	0,79	7,88	6,94
Kira	0,62	0,54	6,17	4,80
Lokanta ve Oteller	0,62	0,49	8,93	9,44
Ulaştırma Hizmetleri	1,04	-0,26	8,47	8,99
Haberleşme Hizmetleri	0,32	2,03	6,61	2,97
Diğer Hizmetler*	2,49	1,09	8,50	7,64
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,46	0,06	6,48	8,80
ÖKTG-H	0,43	0,43	6,11	8,10
ÖKTG-I	0,41	0,40	5,57	7,43

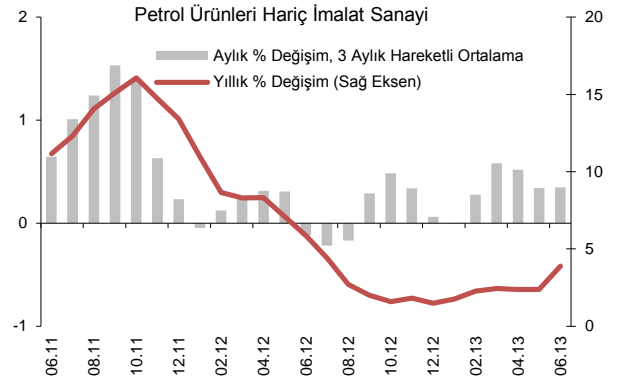
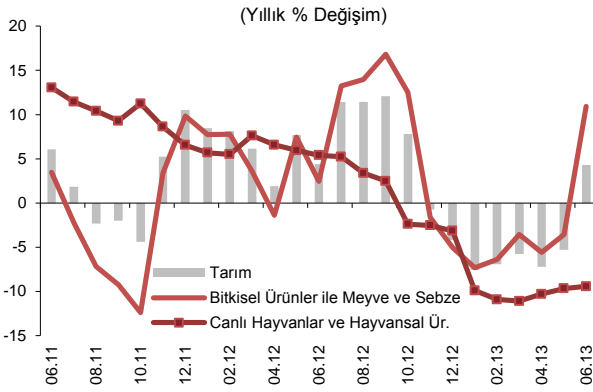
Kaynak: TÜİK, TCMB.

*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 4 TEMMUZ 2013

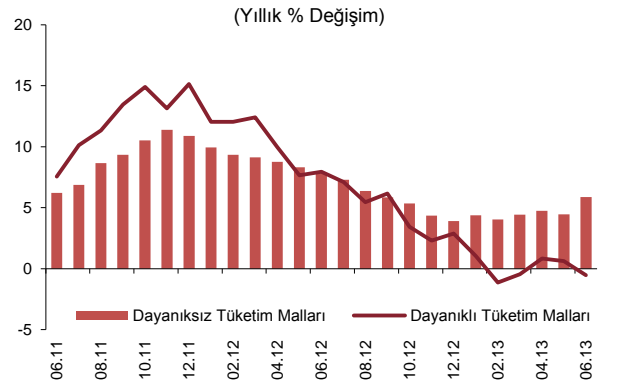
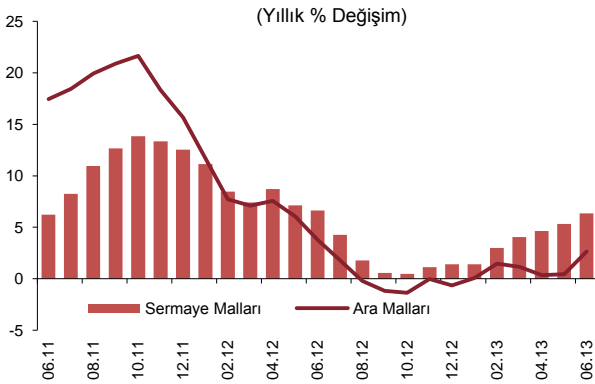
...ÜFE...

Haziran ayında üretici fiyatları yüzde 1,46 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 5,23 olmuştur. Bu dönemde bütün alt kalemlerde artış gözlenirken en belirgin artış yüzde 3,38 ile tarım fiyatlarında gerçekleşmiştir. Bitkisel ürünler ile meyve ve sebze fiyatları bu ayda yüzde 4,98 oranında artmış, canlı hayvan fiyatları ise yüzde 0,67 oranında düşmüştür. Haziran ayında buğday fiyatlarının sınırlı bir oranda gerilediği gözlenmiştir. Böylelikle tarım grubu yıllık enflasyonu yaklaşık 10 puanlık artışla yüzde 4,28 olarak gerçekleşmiştir.

Haziran ayında imalat sanayi fiyatları yüzde 1,08 oranında artmıştır. Türk lirasında son dönemde kaydedilen değer kaybının imalat sanayi alt grupları genelinde hissedildiği gözlenmektedir. Bu dönemde petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatlarının yıllık artış oranı ise yüzde 4,58 ile önceki aya kıyasla yükselmiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Haziran ayında bütün gruplarda artış gözlenirken en belirgin artış enerji ve ara malı gruplarında gerçekleşmiştir. Ara malı fiyatlarındaki yükselişte demir, çelik ve demir alaşımları fiyatları, sermaye malları fiyat artışında ise metal yapı malzemeleri fiyatları etkili olmuştur. Dayanısız tüketim malları fiyatları da işlenmiş sebze meyve fiyatlarının etkisiyle yükselmiştir. Sonuç olarak, imalat sanayi yıllık enflasyonu geçen aya göre 1,88 puan artarak yüzde 3,85 olarak gerçekleşmiştir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 4 TEMMUZ 2013

...TABLOLAR

Haziran Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,76	8,30	-0,90	8,87
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,09	1,82	12,88	-3,42	7,38
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,07	-0,01	16,09	0,00	18,69
Giyim ve Ayakkabı	6,83	-1,74	5,26	-0,82	7,00
Konut	16,68	0,28	6,73	0,14	12,43
Ev Eşyası	7,28	0,21	4,09	0,49	9,83
Sağlık	2,22	0,14	1,88	0,13	1,37
Ulaştırma	17,99	1,49	7,72	-1,39	5,98
Haberleşme	4,64	0,07	5,53	1,92	3,28
Eğlence ve Kültür	2,95	1,45	1,93	0,90	6,87
Eğitim	1,91	1,99	6,19	1,67	6,75
Lokanta ve Oteller	6,18	0,62	8,93	0,49	9,44
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	0,05	4,78	0,88	14,92

Kaynak: TÜİK.

Haziran Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	1,46	5,23	-1,49	6,44
Tarım	16,34	3,38	4,28	-6,12	4,39
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	10,76	4,98	10,92	-8,71	2,45
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,87	-0,67	-9,44	-0,93	5,40
Sanayi	83,66	1,07	5,41	-0,49	6,87
Madencilik	3,06	1,47	8,49	-0,55	11,43
İmalat	72,14	1,08	3,85	-0,75	5,97
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	69,53	0,95	3,88	-0,51	5,85
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,81	0,86	4,58	-0,33	6,47
Elektrik, Gaz ve Su	8,46	0,84	13,77	1,72	13,87

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	Haz.12	Tem.12	Ağu.12	Eyl.12	Eki.12	Kas.12	Ara.12	Oca.13	Şub.13	Mar.13	Nis.13	May.13	Haz.13	Yıllık
Ara Malları	-0,80	-0,58	0,02	0,64	0,21	-0,30	-0,12	0,55	0,37	0,73	-0,34	0,08	1,38	2,66
Sermaye Malları	0,17	-0,22	-0,15	0,39	0,51	0,09	0,36	0,40	1,19	1,61	0,76	0,12	1,14	6,35
Dayanıklı Tüketim Malları	1,32	-0,08	0,02	2,71	-0,09	-1,44	0,92	-0,97	-0,49	0,51	-0,29	-1,40	0,15	-0,53
Dayanısız Tüketim Malları	-0,78	0,40	0,54	0,87	0,76	-0,03	-0,17	0,19	0,74	1,00	0,58	0,27	0,56	5,87
Enerji	-0,52	-1,98	2,06	1,50	-0,93	18,27	-0,48	0,33	-7,34	1,17	-2,08	0,46	1,65	11,36

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.